

The Internationalisation ของมหาวิทยาลัยในออสเตรเลีย

รศ.ดร.ศักดิ์ดา ปรางค์ประทานพร *

Ph.D. (History and Philosophy of Education)

M.Ed. (History)

1. ความเป็นมา

แรกเริ่มเดิมทีมหาวิทยาลัยในออสเตรเลีย นั้น จัดตั้งขึ้นมาเพื่อให้บริการทางการศึกษาระดับสูงแก่ประชาชนชาวออสเตรเลียเป็นหลัก เท่านั้น แม้ภายหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 จะมีนักศึกษาต่างชาติได้รับทุน Colombo Plan ไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยในออสเตรเลียอยู่บ้าง แต่ก็นับว่านักศึกษาต่างชาติในออสเตรเลียนั้นมีจำนวนน้อย ในปี 1974 รัฐบาลของพรรคแรงงานถึงกับเลิกเก็บค่าเล่าเรียนในระดับมหาวิทยาลัย เพราะถือว่าเป็นบริการของรัฐที่จะต้องจัดให้กับประชาชน ซึ่งทำให้นักศึกษาต่างชาติพลอยได้รับผลประโยชน์ไปด้วย คือได้เรียนฟรี แต่ถึงกระนั้นก็ตามนักศึกษาในเอเชียก็ยังคงนิยมที่จะเดินทางไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา อังกฤษ หรือยุโรป มากกว่าที่ออสเตรเลีย

ในปี 1979 มหาวิทยาลัยในออสเตรเลีย มีนักศึกษาต่างชาติรวมทั้งสิ้นประมาณ 10,000 คน ซึ่งส่วนใหญ่มาจากเอเชีย รัฐบาลออสเตรเลีย

ได้เปลี่ยนนโยบายเรื่องค่าเล่าเรียนนักศึกษาต่างชาติ ประกาศให้ต้องเสีย Overseas Student Charge ซึ่งคิดเป็น 1 ใน 3 ของค่าใช้จ่ายจริงของการจัดการศึกษา และอีก 8 ปีต่อมา รัฐบาลออสเตรเลียก็เปลี่ยนนโยบายอีกครั้ง ให้มหาวิทยาลัยทุกแห่งเก็บค่าเล่าเรียนนักศึกษาต่างชาติเต็มจำนวน ทั้งยังเสนอแนะให้เก็บค่าเล่าเรียนในลักษณะเป็นรายได้พิเศษ คือมี profit margin ด้วย ซึ่งเรื่องนี้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์จากผู้บริหารและคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยออสเตรเลียพอสมควร แต่รัฐบาลออสเตรเลียในขณะนั้นก็ขาดแคลนงบประมาณที่จะจัดสรรให้มหาวิทยาลัยต่างๆ ตามที่ร้องขอมา ดังนั้นมหาวิทยาลัยในออสเตรเลียจึงจำต้องรับนโยบายที่เรียกว่า comodification of education ไปโดยปริยาย

2. นักศึกษาต่างชาติในออสเตรเลีย

หลังจากที่รัฐบาลออสเตรเลียได้ประกาศ ในปี 1986 ให้สถาบันการศึกษาต่าง ๆ โดย

* ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เฉพาะอย่างยิ่งมหาวิทยาลัยแสวงหา “educational export income” โดยใช้กลยุทธ์ทางการตลาดและความยืดหยุ่นในการรับนักศึกษา

ออสเตรเลียก็ประสบความสำเร็จในการชักชวนให้นักศึกษาต่างชาติมาศึกษาเล่าเรียนในประเทศของเขามากขึ้นทุกปี ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่จ่ายค่าเล่าเรียนเต็มจำนวน (ทุกระดับการศึกษา)

ปี	จำนวนนักศึกษา
1987	7,131
1988	21,128
1989	32,198
1990	47,065
1991	47,882
1992	52,540
1993	63,013
1994	69,819
1995	80,772

ที่มา : International Students Branch, DEETYA, Canberra.

จากสถิติปี 1998 นั้น ออสเตรเลียซึ่งมีประชากรเพียง 18 ล้านคน มีนักศึกษาต่างชาติถึงเกือบ 150,000 คน ขณะที่สหรัฐอเมริกาซึ่งมีประชากร 270 ล้านคน มีนักศึกษาต่างชาติราวๆ 460,000 คน (ในจำนวน 150,000 คนนี้ เป็นนักศึกษาไทยประมาณ 6,200 คน)

ถ้าพิจารณาเฉพาะระดับมหาวิทยาลัย ขณะนี้ออสเตรเลียมีสัดส่วนของนักศึกษาต่างชาติต่อนักศึกษาออสเตรเลียโดยเฉลี่ยประมาณ 10% ขณะที่ของสหรัฐอเมริกาตัวเลข

เฉลี่ยประมาณ 3% มหาวิทยาลัยออสเตรเลีย 4 แห่ง คือ Curtin University of Technology, Royal Melbourne Institute of Technology, University of New South Wales และ Monash University ในปีการศึกษา 1996-97 แต่ละแห่งมีจำนวนนักศึกษาต่างชาติมากกว่า Boston University ซึ่งมีนักศึกษาต่างชาติมากที่สุด ในสหรัฐอเมริกา คือ 4,657 คน (Smart, 1998)

Curtin University of Technology มีนักศึกษาต่างชาติที่เรียนในประเทศออสเตรเลีย

และนอกประเทศถึง 6 พันกว่าคนจากจำนวน นักศึกษาทั้งสิ้นเกือบ 25,000 คน คิดเป็น ประมาณกว่า 20% นักศึกษาต่างชาติเหล่านี้ ส่วนมากมาจากเอเชีย และนิยมเรียนสาขา บริหารธุรกิจ คอมพิวเตอร์ วิศวกรรมศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ล้ำพ่วงคณะบริหารธุรกิจ (Curtin

Business School) เพียงคณะเดียว มีนักศึกษา ต่างชาติรวมทั้งสิ้น 4,300 คน จากนักศึกษา ทั้งหมด 8,400 คน ซึ่งนักศึกษาต่างชาตินี้ จำนวนหนึ่งก็เรียนที่ประเทศของตน ในลักษณะ ที่เรียกว่า “offshore”

ตารางที่ 2 จำนวนนักศึกษาต่างชาติในมหาวิทยาลัย 39 แห่งของออสเตรเลีย (1998)

ประเทศ	จำนวนนักศึกษา
สิงคโปร์	16,860
มาเลเซีย	14,571
ฮ่องกง	12,533
อินโดนีเซีย	7,235
จีน	4,884
อินเดีย	3,106
ยุโรป	2,841
ไทย	2,569
สหรัฐอเมริกา	2,468
ญี่ปุ่น	2,018
ไต้หวัน	1,967
เกาหลีใต้	1,685

ที่มา : หนังสือพิมพ์ The Australian, April 28, 1999 p.39.

นักศึกษาต่างชาติในมหาวิทยาลัยออสเตรเลีย มีจำนวนรวมกันทั้งสิ้น 85,900 คน ปีที่ แล้วทำรายได้ให้ประเทศออสเตรเลียถึง 3,180 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย สูงเป็นอันดับ 8 ของ export ประเภทต่างๆของประเทศ ทั้งยังมีส่วน

ผลักดันให้อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของ ออสเตรเลียนำรายได้เข้าประเทศเป็นอันดับ 2 รองมาจากรายได้จากการขายถ่านหิน (เพราะ ญาติมิตรของนักศึกษาต่างชาติมักจะเดินทางมา เยี่ยมนักศึกษา)

ถึงแม้ว่าประเทศต่างๆ ในเอเชียจะประสบปัญหาทางเศรษฐกิจแต่นักศึกษาต่างชาติในออสเตรเลีย กลับมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยในปี 1998 เพิ่มขึ้นจากปีก่อนถึง 13.7% และในปี 1999 ก็มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นอีกเช่นกัน โดยเฉพาะจำนวนนักศึกษาที่ offshore campus ต่างๆ และนักศึกษาจากประเทศจีน อินเดีย รวมทั้งตะวันออกกลาง ซึ่งมหาวิทยาลัยของออสเตรเลียกำลังทำการตลาดอย่างหนัก เพื่อชักชวนให้นักศึกษาจาก “ตลาด” ใหม่เหล่านี้

มาเรียนที่ประเทศออสเตรเลีย

ในเมือง Perth, Western Australia ซึ่งมีประชากรประมาณ 1 ล้าน 2 แสนคน มีมหาวิทยาลัยของรัฐบาล 4 แห่งคือ Curtin University of Technology, University of Western Australia (UWA), Murdoch University และ Edith Cowan University (ECU) มีนักศึกษาต่างชาติถึงกว่า 10,000 คน นำรายได้มาสู่ Perth มีหลายร้อยล้านดอลลาร์ มหาวิทยาลัย Curtin เป็นนักศึกษาต่างชาติมากที่สุด

ตารางที่ 3 จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่ Curtin University (1998)

ประเทศ	จำนวนนักศึกษา
สิงคโปร์	2,085
มาเลเซีย	1,392
ฮ่องกง	1,286
อินโดนีเซีย	641
ไทย	86
บรูไน	59
จีน	46
อินเดีย	28
ไต้หวัน	27
ญี่ปุ่น	22
ประเทศอื่นๆ ในเอเชีย	86
(รวมนักศึกษาเอเชีย)	5,758
สหรัฐอเมริกา	60
ประเทศอื่นๆ ในทวีปอเมริกา	17
ประเทศในแอฟริกา	66
ประเทศในยุโรป	49
ประเทศในมหาสมุทรอินเดีย	30
ประเทศอื่นๆ	34
รวมทั้งสิ้น	6,014

ที่มา : Department of Education Services, Western Australia.

ตารางที่ 4 จำนวนนักศึกษาต่างชาติที่มหาวิทยาลัย Murdoch, ECU และ UWA (1998)

ประเทศ	Murdoch	ECU	UWA
สิงคโปร์	613	148	646
มาเลเซีย	254	485	478
ฮ่องกง	207	97	44
อินโดนีเซีย	96	259	114
จีน	14	21	31
บรูไน	29	62	22
อินเดีย	8	66	7
ญี่ปุ่น	10	39	19
ไทย	14	68	21
ไต้หวัน	4	22	7
ประเทศอื่นๆในเอเชีย	16	74	39
(รวมนักศึกษาเอเชีย)	1,265	1,341	1,428
สหรัฐอเมริกา	7	14	36
ประเทศอื่นๆ ในทวีปอเมริกา	3	4	17
ประเทศในแอฟริกา	16	72	16
ประเทศในยุโรป	17	40	53
ประเทศในมหาสมุทรอินเดีย	7	94	7
ประเทศอื่นๆ	17	10	10
รวมทั้งสิ้น	1,332	1,575	1,567

ที่มา : Department of Education Services, Western Australia.

3. ความหมายของ Internationalisation

การมีนักศึกษาต่างชาติในมหาวิทยาลัยเพียงอย่างเดียวมิใช่ Internationalisation และไม่ได้แสดงว่ามหาวิทยาลัยนั้นมีความเป็นสากลหรือมีมาตรฐานการศึกษาระดับนานาชาติ สิ่งที่จะแสดงถึงความเป็น Internationalisation ของมหาวิทยาลัยอยู่ที่ว่า บุคลากรของมหาวิทยาลัยเหล่านั้นมีกิจกรรมทางวิชาการ เช่น การวิจัยหรือการสอน ร่วมกับบุคลากรของมหาวิทยาลัยประเทศอื่นบ้างหรือไม่ มหาวิทยาลัยเหล่านั้นมีนักศึกษามากน้อยแค่ไหน ที่ได้รับประสบการณ์จากการมีเพื่อนนักศึกษาชาวต่างประเทศ หรือได้ไปใช้ชีวิตอยู่ในมหาวิทยาลัยต่างประเทศระยะเวลาหนึ่ง ปัจจัยบ่งชี้ถึงความเป็นสากลอีกอย่างก็คือ หลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยนั้นๆ กว้าง หรือแคบ มีเนื้อหาและหลักการเป็นสากลหรือเฉพาะสังคมของตน นักศึกษาสนใจเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมของประเทศอื่นมากน้อยแค่ไหน มีการติดต่อกับชาวสาร และปฏิสัมพันธ์กับนานาชาติอย่างไร มีนักวิชาการหรือบุคคลชั้นนำของประเทศอื่นแวะเวียนมาบรรยาย หรือร่วมกิจกรรมต่างๆ ในมหาวิทยาลัยมากน้อยเพียงใด อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยได้ปรับเปลี่ยนทัศนคติ และพฤติกรรมที่เอื้อต่อการปฏิสัมพันธ์กับนักศึกษาต่างชาติแล้วหรือยัง cross - cultural integration, globalised curricula and instruction มีหรือไม่ และมากน้อยเพียงใด ที่สำคัญก็คือ เปิดใจ

กว้างที่จะยอมรับความแตกต่างในทางความคิด ค่านิยม ศาสนา วัฒนธรรม และเผ่าพันธุ์ หรือเปล่า

ขณะที่ออสเตรเลียพยายามแสดงให้ชาวโลกเห็นถึงความเป็น Internationalisation ของเขา แต่เมื่อเร็วๆ นี้ นาง Pauline Hanson ผู้นำพรรค One Nation Party ก็ประกาศนโยบายต่อต้านชาวเอเชียขึ้นมาทำให้เจ้าหน้าที่สถานทูตออสเตรเลียประจำประเทศต่างๆ รวมทั้งมหาวิทยาลัยออสเตรเลียต้องรีบชี้แจงว่าสิ่งที่นางแฮนสันพูดนั้น เป็นความคิดเห็นส่วนตัว มิใช่ นโยบายของรัฐบาล และไม่ได้เป็นตัวแทนความคิดของคนออสเตรเลียส่วนใหญ่ เดชะบุญที่ในการเลือกตั้งเมื่อเดือนตุลาคม 1998 พรรค One Nation ได้รับคะแนนเสียงประมาณ 10% ของคะแนนทั่วประเทศ ทำให้พรรคนี้ได้เพียง 1 ที่นั่งในวุฒิสภาและไม่ได้ที่นั่งในสภาผู้แทนราษฎรเลย ดังนั้นกระแสต่อต้าน Internationalisation และต่อต้านคนเอเชียจึงเบาบางลงไป ส่วนคนเอเชียก็ไม่เคลือบแคลงสงสัยในเจตนารมณ์ของรัฐบาลออสเตรเลียมากนัก

ความจริงจุดเริ่มต้นของการรณรงค์ให้นักศึกษาต่างชาติมาเรียนในออสเตรเลียนั้นมาจากความจำเป็นทางเศรษฐกิจแล้วก็ประสบความสำเร็จอย่างมากจนการศึกษากลายเป็นรายได้ที่สำคัญอย่างหนึ่งของออสเตรเลีย ขณะเดียวกันกระแสวิพากษ์วิจารณ์นโยบาย comodification of education และการแสวงหา educational export income ก็มีมากขึ้นทั้งจาก

ภายในประเทศออสเตรเลียเอง และจากภายนอกประเทศ

ในปี 1992 รัฐบาลออสเตรเลียจึงต้องปรับเปลี่ยนนโยบายจากการ “ขายสินค้า” อุดมศึกษามาเป็นการมุ่งสู่ Internationalisation ของมหาวิทยาลัยในออสเตรเลียอย่างแท้จริง ด้วยการจัดสรรงบประมาณก้อนใหญ่ให้กับโครงการร่วมมือทางวิชาการ และการวิจัยกับสถาบันต่างประเทศ ซึ่งต่อมามีชื่อว่า Targeted Institutional Linkage Program นอกจากนี้ รัฐบาลออสเตรเลียยังได้ผลักดันโครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรและนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัย ภายใต้ชื่อ UMAP หรือ University Mobility in Asia and Pacific และจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการนี้เช่นกัน ทำให้มีการแลกเปลี่ยนบุคลากรและนิสิตนักศึกษาระหว่างออสเตรเลียกับประเทศอื่นมากขึ้นในระยะ 6 - 7 ปีหลังนี้ ห่วงด้านทุนศึกษาต่อและฝึกอบรมนั้น รัฐบาลออสเตรเลียก็ได้มีการจัดสรรให้กับประเทศต่างๆ มากขึ้น รวมทั้งจัดโครงการต่างๆ เพิ่มขึ้นอีกหลายโครงการ รวมทั้งโครงการอาสาสมัครเยาวชน ออสเตรเลียที่จะส่งมาทำงานหรือสอนหนังสือในประเทศต่างๆ ในเอเชียด้วย

อย่างไรก็ตาม นักวิพากษ์วิจารณ์หลายคนก็ยังคงมองว่ารัฐบาลออสเตรเลีย และมหาวิทยาลัยออสเตรเลียก็ยังไม่ถึงเป้าหมายในการหารายได้จากการให้บริการการศึกษาในระดับอุดมศึกษา เพราะยังมีการรณรงค์ทางการ

ตลาดอย่างต่อเนื่อง ทั้งใน “ตลาดเก่า” และ “ตลาดใหม่” ของเขา โดยที่รัฐบาลออสเตรเลียให้การสนับสนุนอย่างเข้มข้นในรูปของ export development grant และทางด้านอื่นๆ ดังจะเห็นได้จากสถิติทางการค้าที่ระบุว่า การศึกษาเป็น export industry ที่มีอัตราการเติบโตสูงสุด คือ เฉลี่ยปีละประมาณ 21% (Smart, 1996) และการที่ออสเตรเลียประสบความสำเร็จในการหารายได้จากการศึกษาอย่างมากนี้ ทำให้หลายประเทศ เช่น แคนาดา และนิวซีแลนด์ ต้องศึกษารูปแบบการดำเนินงานของออสเตรเลียเพื่อนำไปปฏิบัติบ้าง

4. Internationalisation ในมหาวิทยาลัย : สภาพปัจจุบันและปัญหา

Curtin University ซึ่งมีนักศึกษาต่างชาติกว่า 20% ของนักศึกษาทั้งหมดนั้น ได้ประกาศนโยบายที่เน้น internationalisation มากกว่า 10 ปีแล้ว วิสัยทัศน์ และ ปณิธานของ Curtin ในปัจจุบันนี้ก็คือ

VISION

Curtin aspires to be Australia's world - class university of technology

MISSION AND VALUES

Curtin is dedicated to the advancement of knowledge... a commitment to the following values :

The development of students and staff as citizens of the world, emphasizing an international outlook, cultural diversity, and an informed respect for indigenous peoples.

ด้วยวิสัยทัศน์และปณิธานดังกล่าว Curtin จึงได้ดำเนินการส่งเสริมความเป็นนานาชาติทั้งทางด้านหลักสูตร การสอน การวิจัย และสภาพแวดล้อมทางสังคมในมหาวิทยาลัย ขณะนี้ Curtin มีการสอนภาษาต่างประเทศหลายภาษา รวมทั้งภาษาไทยด้วย และได้จัดตั้ง School of Social Sciences and Asian Languages ขึ้นมา ซึ่งขณะนี้มีการเรียนการสอนในลักษณะ double degrees ด้วย โดยผู้เรียนใช้เวลาเรียน 4 ปี จบแล้วได้ปริญญาบัตร 2 ใบ ใน 2 สาขาวิชา เช่น ปริญญาตรีทางบริหารธุรกิจหรือวิศวกรรมศาสตร์ กับปริญญาตรีทางเอเชียศึกษา หรือจะเรียน B.A. (International Studies) ก็ได้ ซึ่งถ้านักศึกษาเรียนควบปริญญาสาขานี้ จะได้เรียนภาษาและวัฒนธรรมของเอเชีย รวมทั้งไปศึกษาที่มหาวิทยาลัยในเอเชีย 1 หรือ 2 ภาคการศึกษา นอกเหนือจากการเรียนวิชาอื่นตามปกติแล้ว

นอกจากนี้ Curtin ยังจัดทำโครงการ Internationalising the Curriculum and the Classroom Projects ขึ้นมาเพื่อสนับสนุนให้อาจารย์และคณะวิชาต่างๆ ปรับหลักสูตรและการสอนของตนให้มีลักษณะเป็นนานาชาติอย่างแท้จริง โดยมหาวิทยาลัยจัดสรรงบ

ประมาณเพื่อการวิจัยในเรื่องดังกล่าว ซึ่งส่งผลให้เนื้อหาวิชา ลักษณะการเรียนการสอน และบรรยากาศของห้องเรียน เป็นสากลมากขึ้นในหลายรายวิชาและหลายคณะ เช่น วิชา Public Relations ก็มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบลักษณะของการประชาสัมพันธ์ของประเทศต่างๆ การทำประชาสัมพันธ์ที่มุ่งเป้าหมายในต่างประเทศ ซึ่งต้องศึกษามุมมองและวัฒนธรรมของประเทศเหล่านั้น รวมทั้งการเดินทางไปศึกษาดูงานในต่างประเทศด้วย หรือ นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ ก็สามารถเรียนภาษาและวัฒนธรรมของญี่ปุ่นไปพร้อมๆ กับวิชาทางด้านวิศวกรรมได้ในรายวิชา Japanese Language and Technology หรือ Asian Technology Seminar (Butorac, 1997) เป็นต้น

นอกเหนือไปจากการส่งเสริมให้ทุกคนมีผู้ประสานงานฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ และมีกิจกรรมทางวิชาการต่างๆ กับมหาวิทยาลัยในต่างประเทศแล้ว มหาวิทยาลัยยังได้จัดตั้ง The John Curtin Centre ขึ้นมาเพื่อเชิญนักวิชาการชาวต่างประเทศมาแสดงปาฐกถา หรือเป็นอาคันตุกะรับเชิญเพื่อศึกษาวิจัย หรือสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักวิชาการและผู้สนใจชาวออสเตรเลีย ศูนย์แห่งนี้ตั้งอยู่ด้านหน้ามหาวิทยาลัย เพื่อยกย่องและเป็นอนุสรณ์แด่อดีตนายกรัฐมนตรีของประเทศ ที่มาจากรัฐเวสเทิร์น ออสเตรเลีย ซึ่งเขาจัดเป็นห้องแสดงผลงานและเกียรติประวัติของ John Curtin ด้วย

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาวิจัยของนักวิชาการ พบว่า Curtin ยังต้องพัฒนาความเป็นนานาชาติต่อไปอีกหลายด้าน เช่น นักศึกษาออสเตรเลียที่เรียนภาษาต่างประเทศยังต่ำกว่า 5% อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยจำนวนไม่น้อยยังไม่สนใจที่จะรู้จักหรือเข้าร่วมกิจกรรมกับนักศึกษาชาวต่างชาติ แม้จะมีอาหารนานาชาติจำหน่ายใน Curtin แต่นักศึกษาออสเตรเลียส่วนใหญ่ก็นิยมรับประทานอาหารของชาติตนเอง และนักศึกษาเอเชียก็เลือกที่จะรับประทานอาหารเอเชียเป็นหลัก (Fairnie, 1999)

ในการวิจัยที่มหาวิทยาลัยอื่นในออสเตรเลีย ก็พบว่า ปัญหาและอุปสรรคในการทำให้มหาวิทยาลัยเป็นนานาชาติอย่างแท้จริงยังคงอยู่หลายด้าน เช่น อาจารย์ชาวออสเตรเลียนยังใช้วิธีวัดผลและประเมินผลแบบเดิมที่ใช้กับนักศึกษาที่มาจากวัฒนธรรมตะวันตก และมองว่านักศึกษาเอเชียที่ไม่ค่อยแสดงความคิดเห็นในห้องเรียน ไม่มีความรู้ความสามารถ หรือให้คะแนนข้อเขียนโดยใช้หลักตรรกะแบบตะวันตก ซึ่งทำให้ดูเหมือนว่า ข้อเขียนแบบตะวันออกแสดงผลได้ไม่หนักแน่น ทำให้นักศึกษาเอเชียต้องเป็นฝ่ายปรับตัวในการคิด และการเรียนเพียงฝ่ายเดียว โดยที่อาจารย์ชาวออสเตรเลียไม่ต้องปรับตัวเองเลย (Hawkins and Bransgrove, 1998)

ปัญหาและอุปสรรคอย่างอื่นก็ เช่น การ

ที่อาจารย์บางคนไม่มีเวลาว่างที่จะพบกับนักศึกษาต่างชาติที่มีปัญหาในการเรียน และให้นักศึกษาต่างชาติไปขอรับความช่วยเหลือจากติวเตอร์ หรือผู้ช่วยสอนของอาจารย์ และนักศึกษาต่างชาติเอง เมื่อมาใหม่ ๆ ก็มีทักษะทางภาษาอังกฤษไม่ดีมากนัก จึงมักจะแก้ปัญหาด้วยการไปให้เพื่อนนักศึกษาจากประเทศของตัวเองช่วยเหลือ ซึ่งการกระทำเช่นนี้ นำมาซึ่งปัญหาใหญ่ของ Internationalisation นั่นก็คือ การที่นักศึกษาต่างชาติกับนักศึกษาออสเตรเลียไม่รวมกลุ่มกันเรียน รวมกลุ่มกันทำกิจกรรม หรือรวมกลุ่มกันสร้างมิตรภาพและภราดรภาพ

ผลการวิจัยหลายครั้งแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาต่างชาติกับนักศึกษาออสเตรเลียมีปฏิสัมพันธ์กันทั้งทางสังคมและทางวิชาการอยู่ในระดับน้อย (Volet and Pear, 1995) และนักศึกษาทั้ง 2 กลุ่มต่างก็โทษกันเองว่าอีกฝ่ายหนึ่งไม่ต้องการรู้จักและเป็นเพื่อนกับเขานักศึกษาออสเตรเลียมักพูดว่า พวกนักศึกษาต่างชาติมักจะไปไหนมาไหนในกลุ่มพวกเดียวกัน พูดภาษาของตัวเอง ไม่สนใจที่จะเข้ากลุ่มกับนักศึกษาออสเตรเลีย ฝ่ายนักศึกษาต่างชาติก็กล่าวหาว่า นักศึกษาออสเตรเลียต่างหากที่ไม่เปิดโอกาสให้เขาเป็นเพื่อน จากการวิจัยพบว่า นักศึกษาต่างชาติ 27% ต้องการคบนักศึกษาออสเตรเลีย และ 13% เคยได้รับประสบการณ์ที่นักศึกษาออสเตรเลียไม่ยอมรับ และแบ่งแยกนักศึกษาต่างชาติ ขณะเดียวกัน นักศึกษา

ออสเตรเลียก็ได้แย้งว่า นักศึกษาต่างชาตินั้นแหละไม่สนใจประเพณีวัฒนธรรมและความเป็นอยู่ของคนออสเตรเลีย เพราะนักศึกษาต่างชาตินั้นมักจะพักอยู่ร่วมกัน และตั้งชมรมของตนเองขึ้นมาทำกิจกรรมแยกต่างหากจากกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัย เช่น ชมรมนักศึกษาอินโดนีเซีย ชมรมนักศึกษามาเลเซีย ชมรมนักศึกษาสิงคโปร์ และชมรมนักศึกษาไทย เป็นต้น นอกจากนี้ จากการวิจัยยังพบว่า นักศึกษาต่างชาติเพียงประมาณ 2% เท่านั้นที่พักอยู่กับเพื่อนหรือครอบครัวชาวออสเตรเลีย

ปัญหาในการต่างคนต่างอยู่และต่างคนต่างเรียนนี้ ทำให้มหาวิทยาลัยในออสเตรเลียถูกตำหนิว่าไม่เอาจริงเอาจังในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้นานาชาติ หรือที่เป็นสากลโดยปราศจากอคติอย่างแท้จริง ระยะเวลาที่ผ่านมาหลายแห่งจึงได้ปรับตัว และทำการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้อย่างจริงจังมากขึ้น อันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหลายอย่าง เช่น การปฐมนิเทศนักศึกษาที่เคยแยกจัด ก็มาจัดรวมกัน เพื่อไม่ให้เกิดความรู้สึกว่าเป็นนักศึกษาคนละกลุ่ม มหาวิทยาลัยหลายแห่งไม่อนุญาตให้นักศึกษาชาติเดียวกันอยู่หอพักในห้องชุดเดียวกัน (ห้องชุดหนึ่ง พักได้ 6 - 10 คน แล้วแต่นาถ) ต้องมีเพื่อนชาติอื่นผสมด้วย ในชั้นเรียนก็เช่นกัน อาจารย์ผู้สอนพยายามให้นักศึกษาต่างชาติกับนักศึกษาออสเตรเลียนั่งรวมกัน และทำงานกลุ่มร่วมกัน ไม่อนุญาตให้นักศึกษาชาติเดียวกันรวมกลุ่มทำ โครงการ หรือรายงานเฉพาะ

กลุ่มตน ต้องมีนักศึกษาออสเตรเลียหรือชาติอื่นอยู่ในกลุ่มด้วย มีการรณรงค์ให้อาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการสร้างมิตรภาพและเรียนรู้ร่วมกันกับนักศึกษาต่างชาติมากขึ้น เพื่อสร้างความเป็นมหาวิทยาลัยนานาชาติที่แท้จริง

5. Study in Australia 2000

ขณะนั้นออสเตรเลียกำลังรณรงค์ให้นักยั้งขึ้นให้นักศึกษาต่างชาติมาเรียนภายใต้แผนการตลาดที่ชื่อ Study in Australia 2000 เพื่อรักษาสัดส่วนของนักศึกษาเอเชีย และเพิ่มจำนวนนักศึกษาจากประเทศอื่น เช่น ประเทศในตะวันออกกลาง และยุโรป เพราะจุดประสงค์ที่สำคัญของการรับนักศึกษาต่างชาติก็เพื่อ

1. หารายได้ ซึ่งปัจจุบันได้ปีละประมาณ 80,000 ล้านบาท
2. สร้างสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Multicultural Society)
3. สร้างระบบเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันกับภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

ดร.เดวิด เคมปี (David Kemp) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการของออสเตรเลีย หรือที่มีชื่อภาษาอังกฤษว่า Department of Employment, Education, Training and Youth Affairs (DEETYA) ได้ตอกย้ำนโยบายนี้อย่างชัดเจนเมื่อกล่าวถึงการจัดตั้ง Australian Education International ขึ้นมา (News on Higher Education, 1998) ซึ่งหน่วยงานนี้เป็นส่วน

หนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการ และใช้งบประมาณของรัฐบาลออสเตรเลียในการส่งเสริมให้นักศึกษาดังชาติมาเรียนที่ ออสเตรเลีย โดยจัดตั้งสำนักงานที่มีชื่อว่า Australian Education Centre ในประเทศต่างๆ

นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยในออสเตรเลียยังรวมตัวกันจัดตั้ง IDP Education Australia ขึ้นมาเพื่อประชาสัมพันธ์การศึกษาในระดับอุดมศึกษาของออสเตรเลีย และรับสมัครนักศึกษาต่างชาติ ซึ่งในประเทศไทยนั้น IDP Education Australia มีสำนักงานถึง 4 แห่ง คือ 'กรุงเทพฯ เชียงใหม่ หาดใหญ่ และขอนแก่น' มหาวิทยาลัยหลายแห่งก็ได้ตั้งตัวแทนทำการตลาดเพื่อหานักศึกษาในประเทศต่างๆ ให้กับมหาวิทยาลัยนั้นๆ โดยตรง

จากความพยายามดังกล่าวข้างต้นนี้ นับว่ามหาวิทยาลัยของออสเตรเลียประสบความสำเร็จอย่างมากในการรณรงค์ให้นักศึกษต่างชาติไปเรียนที่มหาวิทยาลัยต่างๆ ในออสเตรเลีย ซึ่งจุดเด่นที่มหาวิทยาลัยของออสเตรเลียนำมาอ้างถึงในการชักชวนให้คนไปเรียนก็คือ

1. คุณภาพของมหาวิทยาลัย ที่เขามีระบบประกันคุณภาพ และระบบเทียบโอนหน่วยกิตที่เรียกว่า Australian Qualifications Framework มหาวิทยาลัยหลายแห่งประกาศว่ามีมาตรฐานระดับโลก (world - class)

2. ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ประเทศออสเตรเลียมีผู้ได้รับรางวัลโนเบลไปแล้วถึง 7 คน ในจำนวนนี้เป็นสาขา

แพทยศาสตร์ 4 คน เคมี ฟิสิกส์ และวรรณคดีสาขาละ 1 คน นอกจากนี้ Dr.K.F. Shortridge ยังได้รับพระราชทานรางวัลมหิดล (Prince Mahidol Award for Public Health) ในปี 1998 อีกด้วย

3. มหาวิทยาลัยออสเตรเลีย มีความเป็นนานาชาติ และมีประสบการณ์ให้การศึกษาแก่นักศึกษาดังชาติมานาน และค่าเล่าเรียนถูกกว่ามหาวิทยาลัยในมาตรฐานเดียวกันในประเทศยุโรปและอเมริกา

4. ประเทศออสเตรเลียมีความปลอดภัยสูง มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม ประชาชนมีความเป็นมิตร ความเป็นอยู่สะดวกสบาย สาธารณูปโภคทันสมัย และอากาศดี

5. มหาวิทยาลัยมีความยืดหยุ่น ในการรับนักศึกษาเข้าเรียน และนักศึกษาขออนุญาตทำงานระหว่างภาคเรียนได้สัปดาห์ละ 20 ชั่วโมง และทำงานเต็มเวลาได้ระหว่างปิดภาคเรียน

นอกจากนี้ในการประชาสัมพันธ์ในแต่ละประเทศเขายังนำจุดเด่นเฉพาะประเทศนั้นๆ มาเสนออีกด้วย เช่น ในประเทศไทย เขาก็ชี้ให้เห็นว่าออสเตรเลียอยู่ไม่ไกล มหาวิทยาลัยมีหลักสูตรติวภาษาอังกฤษให้ผู้ที่ยังไม่เก่ง มีทุนการศึกษาให้ และทำงานหารายได้พิเศษก็ได้ (ถ้าได้รับอนุญาต) ที่สำคัญก็คือ เขาประชาสัมพันธ์ว่าบุคคลสำคัญของไทย และผู้นำในวงการต่างๆ จำนวนมากเคยศึกษาในมหาวิทยาลัย เช่น ดร.เสนาะ อนุสกุล คุณมีชัย วีระไวทยะ คุณนุกูล ประจวบเหมาะ และคุณหญิงชดช้อย โสภณพนิช เป็นต้น และ

ยังได้จัดตั้ง The Thai - Australian Technological Services Centre และ The Thai - Australian Association ขึ้นมา เพื่อเป็นที่รวมกลุ่มของศิษย์เก่าออสเตรเลียอีกด้วย จึง

เชื่อมั่นได้ว่า มหาวิทยาลัยของออสเตรเลียจะยังคงดึงดูดนักศึกษาต่างชาติได้มาก และพัฒนาสู่ความเป็นนานาชาติยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- Beazley, K.C. (1992). *International Education in Australia through the 1990s*. Canberra : AGPS.
- Briguglio, C. (1998). *Non - English Speaking Background (NESB) Students' Perceptions of Their Linguistic and Educational Needs*. Western Australia (Perth) : Curtin University of Technology.
- Butorac, Anne (Ed.). (1997). *Quality in Practice : Internationalizing the Curriculum and the Classroom Projects*. Western Australia : Curtin University of Technology.
- Fairnie, Helen. "Internationalisation : the Key to Achieving World - Class Status,". *The voices*, April 1999, p.12.
- Hawkins, Ken G. and Trevor G. Bransgrove. "International Students in Australian Universities," *UNICORN* (Journal of the Australian College of Education) 24 : 1 (April 1998) pp. 65 - 70.
- News on Higher Education, DEETYA, Canberra, June 1998.
- Smart, Don. (1998). *Fostering Enhanced Interaction Between Domestic and Foreign Students on Australia Campuses : Why and How?*. Paper delivered at Association for the Study of Higher Education Conference, Miami, Florida, USA, November 1998.
- _____. "The Internationalisation of Australian Higher Education,". *International Higher Education*. No.6, December 1996.
- Study in Australia 2000*. Australia Education International, Bangkok 1999.
- Volet, S. & Pears, H. (1995). *International Students in Technical and Further Education Colleges*, Western Australia. Murdoch University., Perth, WA.

